

# JAK UŁATWIĆ UCZNIOM Z UKRAINY POBYT W POLSKICH SZKOŁACH

**Autor: Oksana Młynko**

**Copyright by  
Instytut Badań nad Demokracją**

## KILKA RAD DLA NAUCZYCIELI

- ❑ Starajmy się nawiązać kontakt z dzieckiem.
- ❑ Poprosić uczniów w klasie o wsparcie uczniów obcokrajowców.
- ❑ Stworzyć przyjazną atmosferę dla uczniów z Ukrainy, żeby oni nie czuli się obco.
- ❑ Dobre nastawienie to klucz do porozumienia się.
- ❑ Język polski i ukraiński są podobne do siebie.



## POWITANIE

Nr	Słowo w języku ukraińskim	Wymowa	Tłumaczenie
1	Добрий ранок	Dobryj ranok	Dzień dobry
2	Добрий день	Dobryj deń	Dzień dobry
3	Добрий вечір	Dobryj wecir	Dobry wieczór
4	Привіт	Prywit	Cześć
5	Як в тебе справи?	Jak w tebe sprawy?	Jak się masz?
6	Як ти себе почуваєш?	Jak ty sebe poczuwajesz?	Jak się czujesz?

## POŻEGNANIE

Nr	Słowo w języku ukraińskim	Wymowa	Tłumaczenie
1	До побачення	Do pobaczenia	Do widzenia
2	До зустрічі	Do zustrici	Do zobaczenia
3	До завтра	Do zawtra	Do jutra
4	Бувай	Buwaj	Na razie

## ZAPOZNANIE SIĘ

Nr	Słowo w języku ukraińskim	Wymowa	Tłumaczenie
1	Як тебе/вас звати?	Jak tebe zwaty?/Jak <u>Was</u> zwaty?	Jak masz na imię? Jak <u>Pan/Pani</u> ma na imię?
2	Мене звати Оксана	Mene zwaty Oksana	Do zobaczenia
3	Приємно познайомитись	Pryjemno poznajomytyś	Miło Cię poznać
4	Взаємно	Wzajemno	Mnie również
5	<u>Звідки</u> ти приїхав/приїхала?	Zwidky Ty pryjichaw/pryjichała	<u>Skąd</u> przyjechałeś/ przyjechałaś
6	<u>Скільки</u> тобі років?	Skilky Tobi rokiw	<u>Ile</u> masz lat
7	<u>Називай мене пані Івона</u>	Nazywaj mene Pani Iwona	<u>Proszę mówić do mnie</u> <u>Pani Iwona</u>

- W języku polskim formą grzecznościową są: **PAN, PANI, PAŃSTWO.**
- Natomiast w języku ukraińskim taka formą jest: **WAS.**
- Jak PAN ma na imię?
- Jak WAS zwaty?
- Uczniowie w polskich szkołach zwracają się do nauczycieli **per Pan/Pani.**
- Natomiast w ukraińskich szkołach uczniowie zwracają się do nauczycieli **po imieniu i imieniu ojca: Ołena Iwaniwna.**

## ZWROTY UŻYWANE W SZKOLE

Nr	Słowo w języku ukraińskim	Wymowa	Tłumaczenie
1	школа		szkoła
2	урок		lekcja
3	клас	kłás	sala lekcyjna
4	2 клас	druhi klas	druga klasa
5	їдальня	jadalnia	stołówka
6	спортзал	sportzal	hala sportowa
7	бібліотека		biblioteka
8	вчительська	wczytelska	pokój nauczycielski
9	перший поверх	perszyj powerch	parter
10	другий поверх	druhyj powerch	pierwsze piętro
11	Чи ти знаєш де є розклад занять?	Czy Ty znajesz de je rozkład zaniat?	Czy wiesz gdzie jest plan zajęć?

## ZWROTY UŻYWANE W SALI LEKCYJNEJ

Nr	Słowo w języku ukraińskim	Wymowa	Tłumaczenie
1	парта	parta	ławka
2	дошка	doszka	tablica
	книжка	knyżka	książka
3	зошит	zoszyt	zeszyt
4	ручка	ruczka	długopis
5	олівець	oliwec	ołówek
6	рюкзак	riukzak	plecak
7	Чи ти все розумієш?	Czy Ty wse rozumijesz?	Czy wszystko rozumiesz?
8	Чи маєш питання?	Czy majesz pytania?	Czy masz pytania?
9	Домашнє завдання	Domasznie zawdania	Zadanie domowe
10	вправа	wprawa	ćwiczenie
11	Чи тобі потрібна допомога?	Czy Tobi potribna dopomoha?	Czy potrzebujesz pomocy?
12	Чи говориш польською	Czy Ty howorysz polskoju?	Czy mówisz po polsku?



# UMIEJĘTNOŚĆ CZYTANIA – KLUCZ DO POZNANIA JĘZYKA

e, f, g, h, i

е, ф, г, х, і

j, k, l, m, n

й, к, ль, м, н

o, p, r, s

о, п, р, с

t, u, w, y, z

т, у, в, и, з

У польській мові  
наголос майже завжди падає  
на передостанній склад.

**ł** читаємо як  
англійський **w**  
(тільки губами!)

Ładna mała małpa miała małe łapy,  
Myła małpa łapy koło tej kanapy.



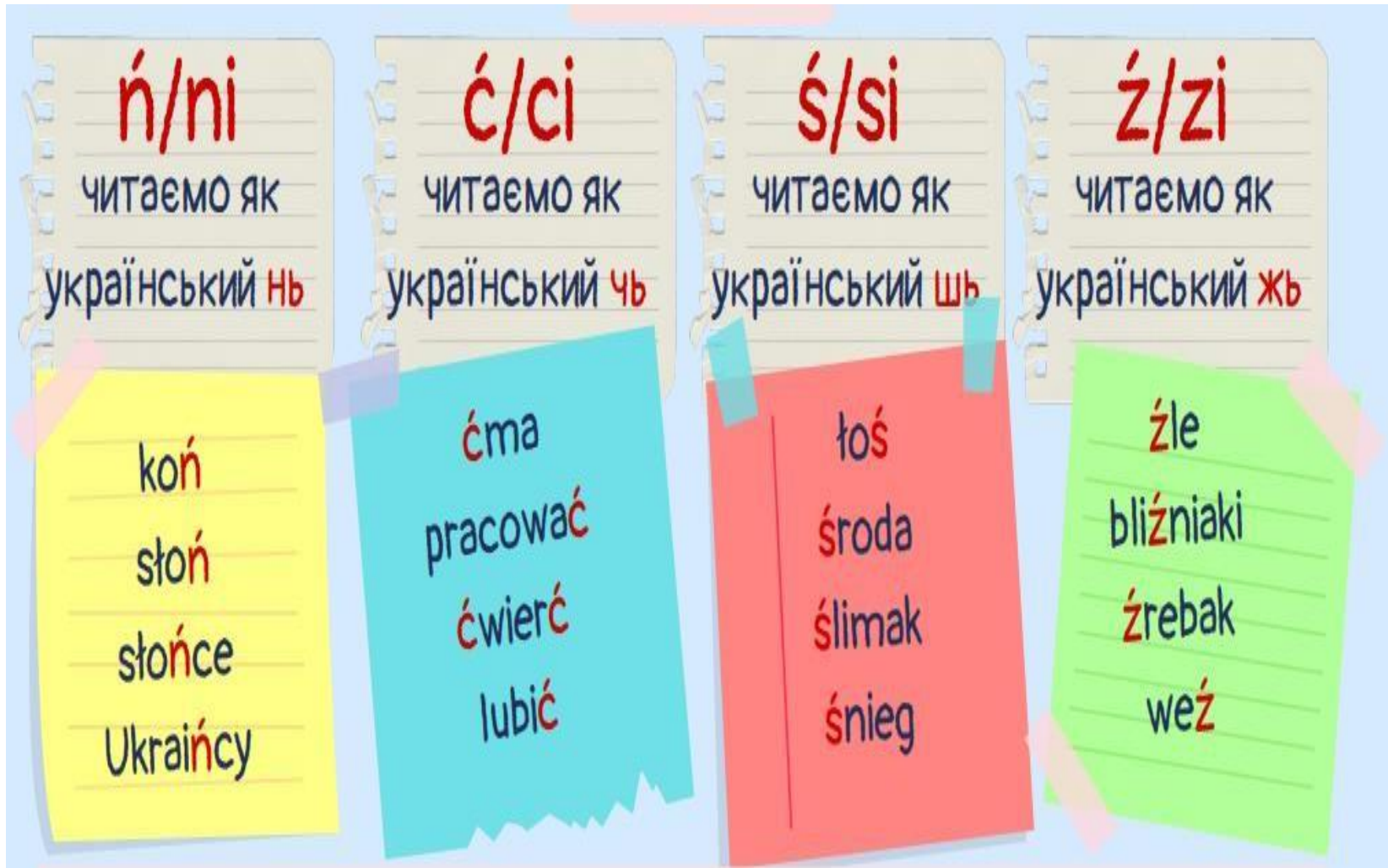
Stoi stół, na stole ołówek, koło  
ołówka jest góra ogórków.

**ó**  
читаємо як  
український **у**

**ż**  
читаємо як  
український **ж**

Żółta żaba żakiet miała  
i z żyrafy żartowała.





В польській мові немає м'якого знака, замість нього букви пом'якшує "i" або креска

Але після **p,t,k,ch**

читається як

**пш, тш, кш, хш**

**przepraszam**

**trzy**

**krzywy**

**chrzan**

<b>SZ</b> читаємо як український <b>Ш</b>	<b>CZ</b> читаємо як український <b>Ч</b>	<b>SZCZ</b> читаємо як український <b>Щ</b>	<b>ch</b> читаємо як український <b>Х</b>
szkoła myszka szafa sześć	czapka czekolada czekać cześć	barszcz płaszcz jeszcze deszcz	mucha chłopak ucho chleb
<b>dz</b> читаємо як український <b>ДЗ</b>	<b>dź</b> читаємо як український <b>ДЖ</b>	<b>dź/dzi</b> читаємо як український <b>ДЖЬ</b>	<b>rz</b> читаємо як український <b>Ж</b>
dzwonek dzbanek do widzenia cudzy	dżem dżinsy dżungla dżdżownica	dźwięk idź dzień dziewczyna	rzeka drzwi brzeg grzanka

## *Ciekawi sąsiedzi*

W moim bloku mieszkają bardzo ciekawi sąsiedzi. Pan Adam jest wesołym taksówkarzem i jeździ dużym białym samochodem. On interesuje się muzyką i codziennie rano głośno śpiewa.

Państwo Michalscy są dobrymi lekarzami i bardzo dużo pracują. Oni interesują się historią i lubią podróżować. Pani Katarzyna jest świetnym informatykiem i pracuje w domu. Ona lubi czytać książki i jeździć rowerem. Państwo Nowakowie są miłymi emerytami. Nie pracują i mają bardzo dużo czasu. Oni często spacerują z psem i lubią oglądać telewizję.

Ja jestem dobrym uczniem. Interesuję się przyrodą i geografią, ale w przyszłości chcę być znanym aktorem.